

1 L'uzlana

- 2 Cur ch'eu sun rivà a chasa e n'ha miss las clavs d'porta aint illa giacca, n'haja m'inaccort cun
3 trar oura il man chi d'eira alch insolit giò'l fuond da la s-charsella. Cun palpar plü chafuol
4 n'haja toc alch lom. Sainza bler stübgjar n'haja provà da piclar oura la chosa cul daint
5 muossader e cul polsch. Eu sun rivà da tschüffer e trar oura.
- 6 Mo apaina vis che chi d'eira, n'haja gnü s-chif e n'ha laschè crodar giò sün maisa. I d'eira
7 üna clepra uzlana brüna. Mo eu nun ha gnü peida da stübgjar co cha quista bes-cha vaiva
8 fat a rivar aint in mia s-charsella. Sün maisa d'eira ün pakettin. Il buonder am tantaiva da
9 verer chi chi füss laint. Eu sun i per ün curtè, n'ha taglià las cordas e cun drivir il vierchel
10 n'haja amo üna jada trat ün sigl: Giò'l fuond da la s-chacla as struozchaiva intuorn ün'otra
11 uzlana. Mo quista d'eira naira e vaiva gronds flachs gelgs sülla rain.
- 12 Eu n'ha cumanzà a ponderar: Sch'eu survegn ün paket, esa eir inchün chi m'ha tramiss alch
13 e sch'inchün am voul trametter alch, varà quella persuna eir gnü seis motivs e l'uzlana staiva
14 lura eir avair üna tscherta importanza.
- 15 Eu n'ha svödà la trocla sün maisa e n'ha cumanzà a contemplar las duos bes-chas plü
16 daspera. E lura n'haja vis chi nu d'eiran in fuond gnanca uschè s-chiffusas e tridas sco chi'm
17 vaiva parü il prüm da tuot. I vaivan tuottas duos üna pel glüschaina cun muosters in bleras
18 culuors ed our da las plattinas glüschainas chi fuormaivan insembel üna corazza sgiagliada,
19 creschiva üna sort da fol. I faiva cuaida da glischar suravia culla dainta.
- 20 Uossa nu gniva quai plü in dumonda da büttar davent las duos bes-chas, sco ch'eu laiva
21 vairamaing far il prüm da tuot. Avant paca pezza d'eiran quai duos guaffens s-chiffus chi nu
22 svagliaivan in mai oters giavüschs co be quel da gnir liber d'els plü sveltpussibel. Mo uossa
23 d'eiran quai tuot dindet duos creatüras ch'inchün vaiva tut davent da lur ambiaint natüral. I
24 dependaiva da mai, sch'ellas gessan in malura o sch'ellas vivessan inavant. Tillas surlaschar
25 a lur destin am vess parü puchà, e cun quai am sentiv'eu eir fingià respunsabel per ellas.
26 Ellas stuvaivan avair alch da magliar. Be – intant ch'eu tillas contemplaiva nu sun be
27 creschüts meis sentimaints da respunsabilità, ellas s'vess sun creschüdas!
- 28 Minchün sa cha schi's guarda üna chosa da daspera par'la bler plü gronda co cur chi's tilla
29 guarda da dalöntschi. Uschè d'eira quai eir cullas uzlanas. Cur ch'eu d'eira circa cul nas
30 lasura, am paraivan ellas bod uschè grondas sco ün giat cur chi's sta in pè e's guarda giò
31 sün el. Ed uossa ch'eu staiva in pè davant la maisa, d'eiran las uzlanas amo adüna listess
32 grondas sco avant sün maisa. I d'eiran creschüdas in quel mumaint ch'eu am vaiva drizzà
33 sü. I's stortigliaivan e's struozchaivan per maisa intuorn schmachond oura tscherts sbrais
34 racs sco ch'eu nu vaiva mai dudi. Quella culs tacals gelgs faiva ün miaulöz penetrant bod
35 sco ün giat, be plü cuort e plü somber. A tschella nu's dudiva uschè bain, üna scrollada
36 secha da temp in temp, mincha jada ch'ella stendaiva il corp e til scuflaiva darcheu.
- 37 Ma co far a pavar a quists duos mosters? Tant savaiva, cha las uzlanas maglian erba e
38 föglias, ma quistas duos nu faivan l'apparentscha da bes-chas chi's cuntaintan cun da quai
39 chi crescha giò per terra. Per quietar quists sbegals sulvadis daiva quai be üna roba: charn!
- 40 I m'es gnü adimaint cha là ingio ch'eu staiva as mettaiva adüna traplas da mürs giò'n
41 schler. Dimena, las uzlanas d'eiran grondas sco giats, ils giats maglian mürs e scha las
42 uzlanas dovraivan charn, d'eira dad ir a verer, schi nu füssan mürs aint illas traplas. Eu sun i
43 giò'n schler ed in üna trapla per mürs vivas d'eira baincomal aint üna. Eu tilla n'ha tschüffa e
44 portata sü als duos mosters.
- 45 Las uzlanas d'eiran intant rodadas giò da maisa e vaivan cumanzà a far ün viers tremend
46 apaina chi vaivan badà cha quia gniva nanpro alch per implir lur vainters. Mo probabelmaing
47 nu vess quai güdà bler a tillas dar via la mür be uschè. Las uzlanas füssan statta massa
48 planas per tilla tschüffer. Uschè nu m'esa restà bler oter co da tilla coppar s'vess e pisserar
49 chi survegnan la charn. Cun pel e tuot nu ris-chaiva neir da dar, per esser sgür chi nun as
50 stranglan o clegian sü alch donnaivel. Il curtè ch'eu vaiva dovrà per tagliar la corda dal paket
51 d'eira amo sün maisa. Eu til n'ha tut aint il man dret, la mür aint il schnester, e ...

52 Uossa vess stuvü cumanzar la bacharia. Mo lura n'haja pür realisà inandret cha quella bes-
53 cha straiva e sbiattaiva in meis mans, cun quel pail fin cunter mia pel ed eu sun stat salda.
54 Las uzlanas nu daivan pos, quella gelgua s'ardüaiva fingià sü pella büschmainta ed eu n'ha
55 stuvü dar üna ter ramanada culla chomma per tilla büttar darcheu giò per terra. Uossa nu
56 güdaiva plü oter. Eu n'ha miss il tagliaint vi da la gula, n'ha serrà ils ögls e fat ün tagl. Per ün
57 mumaint d'eira sco paralisà. Lura n'haja guardà giò sülla mür.

58 I nu d'eira ingüna plaja, be a dretta ed a schneistra culaivan oura guots da sang, giò sül man
59 e giò per terra, ingio cha las uzlanas s'han büttadas be sech lasura fond ün viers
60 sgrischaivel.

61 Eu fixaiva amo adüna la bes-cha in meis man. Dantettamaing ha'la fat ün movimaint cun
62 tuottas duos chommas davo. Eu n'ha cludi la dainta intuorn il buttatsch e n'ha badà chi
63 scufilaiva amo adüna regularmaing. Ün impissamaint m'es i tras il cheu e lura m'haja parü
64 sco scha tuot gess bler plü plan. Eu n'ha largià il curtè. Ils mans tremblaivan. Mo eu stuvaiva
65 finir quai ch'eu vaiva cumanzà. Eu n'ha darcheu tut sü il curtè e provà da far ün tagl. Ma ils
66 mans nu faivan plü per cumond. Eu n'ha be plü vis a crodar tuot giò per terra. Lura m'esa
67 gnü s-chür davant ils ögls, la schnuoglia ha dat davo ed eu n'ha gnü il sentimaint sco sch'eu
68 crodess per quai via.

69 Quant lönch ch'eu sun stat davent nu saja. Cur ch'eu d'eira darcheu gnü in mai, sezzaiva
70 sün üna sopcha sainza spuonda, culla rain cunter la paraid ed ils mans vouts inoura sülla
71 schnuoglia. I nu d'eiran cotschens da sang, sco ch'eu vess spettà.

72 Eu sun stat sü e n'ha guardà intuorn. Giò per terra, sper ün pè da la maisa, d'eira ün curtè.
73 Sün maisa üna trocla vöda cupichada ed ün toc davent da quella il vierchel cun ün pêr cuas
74 da paket. Quai d'eira tuot.

(tenor Paulin Nuotclà)